

**Sinteza observatiilor la proiectul
Deciziei privind interconectarea cu rețeaua publică de telefonie mobilă
operată de Societatea Comercială „Mobifon” – S.A.
în vederea terminării apelurilor**

Perioada de consultare pentru proiectul *Deciziei privind interconectarea cu rețeaua publică de telefonie mobilă operată de Societatea Comercială „Mobifon” – S.A. în vederea terminării apelurilor*, publicat pe pagina de Internet a Autorității Naționale de Reglementare în Comunicatii, a expirat la data de 24.02.2003. Prin această decizie Societății Comerciale „Mobifon” – S.A., desemnată ca având putere semnificativă pe piața accesului la rețeaua proprie de telefonie mobilă în vederea terminării apelurilor prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicatii nr.143/EI/2002, i se impun obligațiile de transparență, nediscriminare,ținerea evidenței contabile separate, furnizarea unor servicii și accesul la anumite facilități, precum și de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri în ceea ce privește interconectarea rețelei publice de telefonie mobilă pe care o operează cu rețelele publice de comunicatii instalate, operate, controlate sau puse la dispoziție de către alți operatori, în vederea terminării apelurilor.

În conformitate cu dispozițiile art.50 alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.591/2002 („Ordonanța-cadru”), ANRC are obligația de a publica, pe pagina sa de Internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la proiectul deciziei, care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite de către ANRC în cursul perioadei de consultare privesc următoarele aspecte:

1. Termenul scurt de consultare a proiectului Deciziei;

Art.50 alin.(3) din *Ordonanța-cadru* prevede că, în situațiile în care măsurile ce formează obiectul consultării trebuie adoptate în regim de urgență, termenul de consultare poate fi mai scurt de 30 de zile, însă nu mai scurt de 10 zile de la data publicării pe pagina de Internet a proiectului. Având în vedere condițiile existente pe piața accesului la rețeaua publică de telefonie mobilă operată de Societatea Comercială „Mobifon” – S.A. în vederea terminării apelurilor, adoptarea acestui proiect în cel mai scurt timp posibil este imperios necesară pentru a permite impunerea de obligații în sarcina furnizorului desemnat ca având putere semnificativă, pentru a asigura accesul și interconectarea în condiții optime pe această piață.

2. Serviciile de comunicatii electronice carora li se aplica decizia președintelui ANRC;

Potrivit prevederilor Regulamentului privind identificarea pietelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice, ANRC a identificat piața accesului la rețeaua publică

de telefonie mobila operata de Societatea Comerciala „Mobifon” – S.A. în vederea terminarii apelurilor. Proiectul de decizie se refera la impunerea unor obligatii operatorului desemnat ca având putere semnificativa pe aceasta piata, obligatii care pot privi doar aceasta piata si, mai precis, serviciul de interconectare în vederea terminarii la puncte mobile a apelurilor.

3. Oportunitatea impunerii de masuri de reglementare în ceea ce priveste tarifele de terminare a apelurilor;

Asa cum se prevede si în „Expunerea de motive” publicata pe pagina de Internet a ANRC odata cu proiectul deciziei, stabilirea unor tarife excesive conduce la retinerea unor venituri nejustificate din partea operatorului desemnat ca având putere semnificativa pe aceasta piata sau la subventionarea încrucisata a activitatilor pe piata cu amanuntul, si, deci, la practicarea unui comportament anticoncurential. În lipsa prezentarii de catre operatorii de retele publice de telefonie mobila a unor evidente contabile care sa indice costul furnizarii eficiente a interconectarii, ANRC a evaluat tarifele practicate în prezent de catre S.C. „Mobifon” – S.A. ca fiind discriminatorii si neorientate pe costuri, considerând necesara impunerea unor masuri de reglementare în ceea ce priveste tarifele de terminare a apelurilor.

4. Amânarea termenului pentru introducerea tarifelor de terminare a apelurilor orientate pe costuri;

Decizia de aplicare imediata a planului de reducere a tarifelor de terminare a apelurilor a fost motivata de caracterul discriminatoriu al tratamentului aplicat de S.C. „Mobifon” – S.A. Beneficiarilor, pâna în prezent.

Totusi, pornind de la intentia de a adopta reglementari minime, proportionate, transparente si previzibile în vederea realizarii obiectivului de încurajare a investitiilor pentru dezvoltarea retelelor de comunicatii electronice si a serviciilor furnizate prin intermediul acestora, ANRC a decis reducerea tarifului de interconectare în vederea terminarii apelurilor în doua etape. Aceasta varianta a fost aleasa si pentru a da posibilitatea S.C. „Mobifon” – S.A. de a-si ajusta în trepte planurile de afaceri si de a evita un impact puternic si imediat asupra situatiilor financiare si a indicatorilor de profitabilitate.

5. Determinarea tarifelor de terminare a apelurilor prin aplicarea metodei benchmarking-ului;

Metoda benchmarking-ului ar trebui sa asigure o aproximare a costurilor de furnizare eficiente a serviciului de terminare a apelurilor în reseaua publica de telefonie mobila. Întrucât în majoritatea statelor europene, ca urmare a ineficientei instrumentelor legislative, autoritatile de reglementare au avut puteri limitate de reglementare pe piata terminarii apelurilor în retelele publice de telefonie mobila, aceasta situatie conduce la mentinerea acestor tarife la niveluri nejustificat de mari si la absenta orientarii pe costuri. În consecinta, aplicarea metodei benchmarking-ului în vederea stabilirii acestor tarife nu este, în prezent, relevanta. Dezvoltarea modelelor de

calculatie a costurilor este redusa în cadrul statelor Uniunii Europene si, din acest motiv, practica obisnuita în rândul acestor state este de a impune un sistem de reducere esalonata a tarifelor de terminare a apelurilor, pâna la momentul în care va fi implementat un model acceptat de calculatie a costurilor.

6. Determinarea tarifelor de terminare a apelurilor prin luarea în considerare a tarifului de utilizare a spectrului, a numarului punctelor de interconectare între retele, a modului de rutare a traficului între acestea, precum si a ponderii rețelei de transmisiuni prin radiorelee;

Decizia ANRC de impunere a unei reduceri esalonate a tarifelor maximale de terminare a apelurilor a fost determinata de aplicarea principiului nediscriminarii. Modelul de calculatie a costurilor realizat de autoritatea de reglementare din Marea Britanie nu a facut decât sa confirme pozitia ANRC potrivit careia tarifele de terminare în rețeaua S.C. „Mobifon” – S.A. nu sunt orientate pe costuri. Trebuie mentionat ca tariful precizat în „Expunerea de motive” (între 8,7 si 9,4 Eurocenti) include o marja aferenta externalitatii rețelei, de aproximativ 3 Eurocenti. Având în vedere ca oportunitatea includerii în calculul tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele publice de telefonie mobila a unei marje corespunzatoare externalitatii rețelei este un subiect intens disputat în prezent în Europa, daca ANRC va decide ca externalitatea rețelei nu va afecta tarifele de interconectare, este posibil ca nivelul tarifelor sa scada sub nivelul determinat de autoritatea de reglementare britanica.

7. Amânarea termenului de implementare a modelului de calculatie a costului de tip incremental pe termen lung;

Stabilirea termenului de implementare a modelului de calculatie a costurilor de tip incremental pe termen lung a avut la baza considerente legate de necesitatea asigurarii certitudinii pe termen lung asupra nivelului tarifelor si a prevenirii prelungirii perioadei de tranzitie. ANRC considera ca termenul prevazut în decizie este suficient pentru elaborarea si implementarea unui model de calculatie a costului de tip incremental pe termen lung.

Întârzierea orientarii tarifelor de interconectare în functie de costurile eficiente, pentru operatorii de rețele publice mobile, nu își gaseste justificarea în spiritul si în prevederile legislatiei românești, armonizata cu noul cadru de reglementare la nivel European, legislatie ce consfinteste necesitatea unei reglementari neutre din punct de vedere tehnologic, care sa urmareasca maximizarea beneficiilor sociale prin promovarea concurentei si prevenirea abuzurilor de putere de piata, în cel mai scurt timp posibil.

8. Exprimarea tarifului de terminare a apelurilor în Euro;

Datorita raportului USD/Euro existent în acest moment, exprimarea tarifelor de terminare a apelurilor în Euro în conditiile pastrarii valorilor stabilite în proiectul deciziei ar determina, de fapt, o crestere a acestor tarife la un nivel care ar anula efectul pozitiv al deciziei ANRC asupra beneficiarilor acordurilor de interconectare. Nivelul tarifelor de terminare a apelurilor stabilit prin decizia ANRC reprezinta nivelul maximal de referinta.

Moneda de exprimare a tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele publice de telefonie mobilă, precum și modalitatea de calcul, vor fi stabilite în urma dezbaterilor din cadrul Consiliului Consultativ.

9. Restrângerea obligației de terminare a apelurilor numai la acele apeluri care sunt generate în rețeaua Beneficiarului și pentru care sunt prezentate datele de identificare a liniei care apelează;

Limitarea obligației S.C. „Mobifon” – S.A. de terminare a apelurilor în propria rețea este o măsură care poate împiedica semnificativ dezvoltarea concurenței eficiente în sectorul comunicațiilor electronice, prin eliminarea sau discriminarea atât a Beneficiarilor ce realizează tranzitul apelurilor (transportatori), cât și a celor care nu au posibilitatea tehnică de a transmite date complete privind identitatea liniei care apelează.

ANRC consideră că nefurnizarea datelor de identificare a liniei care apelează nu este în măsură să afecteze imaginea de piață a S.C. „Mobifon” – S.A. în ceea ce privește calitatea serviciului, întrucât se va face o distincție clară între apelurile originare în rețeaua proprie (care vor avea date de identificare) și apelurile provenite de la operatori care nu transmit datele de identificare a liniei care apelează.

Măsura introducerii obligativității transmiterii datelor de identificare a liniei care apelează nu este absolut necesară pentru prevenirea fraudelor și comportamentului abuziv, întrucât transmiterea datelor de identificare a liniei care apelează nu reprezintă unica modalitate de identificare a rețelei din care a fost originat apelul. În plus, în vederea verificării respectării obligațiilor prevăzute în autorizația generală, ANRC va impune măsuri de reglementare suplimentare, în măsură în care va identifica necesitatea acestora.

10. Precizarea situațiilor în care solicitările pentru realizarea interconectării nu sunt considerate rezonabile și stabilirea unui termen pentru comunicarea refuzului acordării interconectării;

Potrivit prevederilor art.6 alin.(7) teza a II-a din decizie, „refuzul Operatorului trebuie să fie temeinic justificat și va fi comunicat în scris solicitantului și ANRC.” În cazul în care se refuză interconectarea, Beneficiarul se poate adresa ANRC, care va proceda potrivit Deciziei nr.139/2002 a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații privind stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor ce intră în competența ANRC. Termenul de comunicare a refuzului se va aprecia de la caz la caz, în funcție de circumstanțele tehnice ale interconectării. Dacă termenul de la depunerea solicitării interconectării depășește o perioadă rezonabilă, fără a se comunica un răspuns, Beneficiarul se poate adresa ANRC.

11. Obligarea Operatorului de a publica o ofertă de referință, în scopul eliminării discriminărilor;

În vederea abordării unei reglementări minimale pe piața accesului la rețeaua proprie de telefonie mobilă în vederea terminării apelurilor, ANRC nu a considerat

necesara obligarea Operatorului la publicarea unei oferte de referinta. Asigurarea unei concurente efective pe aceasta piata se poate realiza si fara publicarea ofertei de referinta, prin impunerea altor obligatii legate în special de reglementarea nivelului tarifelor de interconectare.

12. Stabilirea unor conditii minime tehnice si de calitate a serviciilor oferite;

Reglementarea tehnica si de calitate a serviciului de interconectare în vederea terminarii la puncte mobile a apelurilor va face obiectul unei reglementari separate.

13. Introducerea unui capitol de sanctiuni pentru Operator în cazul încalcarii obligatiilor impuse prin decizie;

Potrivit prevederilor art.59 alin.(1) din Ordonanta-cadru, „în cazul descoperirii nerespectarii de catre un furnizor de retele sau de servicii de comunicatii electronice a unei obligatii prevazute (...) în legislatia speciala în domeniul comunicatiilor electronice, ANRC (...) va transmite furnizorului în cauza o notificare prin care îi va aduce la cunostinta intentia aplicarii sanctiunii prevazute de lege si îi va acorda un termen de cel putin 30 de zile pentru a justifica sau pentru a remedia încalcareea savârsita.” Daca furnizorul nu remediaza încalcareea, ANRC va aplica sanctiunea prevazuta în legislatia speciala.